

2. Електронне Урядування та Електронна Демократія Навчальний посібник у 15 частинах. Частина 3. – Київ : Міжнародна благодійна організація «Фонд Східна Європа», 2017.- 7-39 стр
3. Концепція розвитку електронного урядування в Україні [Електронний ресурс]. –Режим доступу : <http://dki.org.ua>.
4. Панцир С. Електронна демократія Біла книга Народу/ Київ 2015. – 9-15 стр.
5. Політичний Менеджмент №1. Саркісова К. Електронна демократія як форма політичної комунікації в сучасному суспільстві – Одеса 2007- 66 стр
6. Мезенцев А.В. Теорія та практика державного управління. Вип. 1 (48) Київ 2015. с. 64 - 68

Рибак Дар'я

ДІЯЛЬНІСТЬ ОФІСУ ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНСЬКИХ АНАЛІТИЧНИХ ЦЕНТРІВ У БРЮССЕЛІ ЩОДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Стаття аналізує вплив українських мозкових центрів на розвиток європейської інтеграції нашої країни. Одним із цих мозкових центрів є Офіс зв'язку українських аналітичних центрів у Брюсселі. Автор концентрує увагу на здобутках відомого інституту, що допомагає Україні бути почутою в Європейському союзі. Стаття висвітлює такі передбачення щодо майбутніх тенденцій: зближення українських та європейських мозкових центрів, збільшення авторитету українських аналітичних інститутів серед закордонних установ і, як наслідок, прогрес наших мозкових центрів у просуванні європейської інтеграції України.

Ключові слова: *Європейський союз, мозковий центр, Брюссель, аналітичний інститут, європейська інтеграція.*

The article analyses the impact of Ukrainian Think Tanks on the development of the European integration of our country. One of this Think Tanks is Ukrainian Think Tanks Liaison Office in Brussels. The author concentrates on achievements of this prominent institution, that helps Ukraine to be heard in the EU. The article gives a forecast of future tendencies, which are as follows: the convergence between Ukrainian and European Think Tanks, the increase of authority of Ukrainian analytical institutions among foreign establishments and, as consequence, the progress of our Think Tanks in promoting the European integration of Ukraine.

Keywords: *The European Union, Think Tanks, Brussels, analytical institution, European integration.*

У 2014 році Україна зробила важливий крок – підписала Угоду про асоціацію з ЄС [4], давши зрозуміти, що готова активно брати участь у загальноєвропейському процесі, і позиціонувала себе як надійний партнер на міжнародній арені. Минуло вже 4 роки з підписання документу, і ми

бачимо певні успіхи та досягнення у сферах співробітництва з ЄС, але говорити про членство України в ЄС ще поки зарано. Офіс зв'язку аналітичних центрів у Брюсселі (далі – Офіс) є своєрідним мостом між Україною та ЄС. Створення такого інституту не лише сприяє євроінтеграції нашої держави, але й допомагає українським «мозковим центрам» досягти кращого визнання на міжнародній арені у співпраці з європейськими аналітичними центрами.

Загальній характеристиці діяльності «мозкових центрів» присвячені роботи таких вітчизняних дослідників, як В. Білецького, С. Костюка, О. Федорчука, Н. Шерньова. Р. К Вівер робить досить глибокий аналіз впливу «мозкових центрів» на міжнародні відносини [6], але український контекст є недостатньо висвітленим.

Насьогодні у світі налічується понад 8 тисяч аналітичних центрів, які відіграють важливу роль у прийнятті політичних рішень. За словами Віце-прем'єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції І. Климпуш-Цинцадзе, Офіс зв'язку аналітичних центрів у Брюсселі дає можливість мати українському суспільству голос у Брюсселі [2].

Процес створення Офісу розпочався ще в 2013 році, коли 9 українських аналітичних центрів погодились на ідею і зробили перші членські внески. У 2014 році Офіс розпочав свою роботу, і того ж року був визнаний як неприбуткова організація згідно з бельгійським законодавством [2]. Наразі це об'єднання 19 аналітичних центрів, як українських, так і європейських, що консолідують свої зусилля щодо сприяння проведенню реформ в Україні та безпосередньо просувають ідею європейської інтеграції України.

Офіс функціонує через такі механізми:

- 1) залучення українського експертного кола до вирішення проблем у відносинах України з ЄС;
- 2) співпраці з ЄС та міжнародними партнерами;
- 3) наданні українським та європейським громадян правдивої інформації щодо поточної ситуації в Україні;
- 4) проведення різних заходів з приводу політичного діалогу України-ЄС [2].

У 2015 році Офіс розпочав публікувати Український аналітичний дайджест. На наш погляд, ця розробка є своєрідним «інформаційним інструментом», де містяться різні матеріали, публікації, аналітичні доповіді, інфографіка з українсько-європейської тематики [2]. Видання публікується двічі на місяці і є доступним на офіційному сайті Офісу, що дає змогу будь-якому громадянину України отримати актуальну, цікаву та достовірну інформацію щодо євроінтеграції.

Аналізуючи Український аналітичний дайджест за жовтень 2018 року, можна зробити висновок, що Офіс зв'язку аналітичних центрів у Брюсселі також проводить інформаційно-просвітницьку діяльність за

допомогою соціологічних опитувань. Наприклад, вищезгаданий Фонд «Демократичні цінності» ім. І Кучеріва [5] разом із Міжнародним фондом «Відродження», Центром громадської активності «Синергія» та європейськими аналітичними центрами провели опитування серед української громадськості у серпні 2018 року. Основне питання було таким: «Який би союз обрали – Європейський чи Євразійський?». За результатами опитування 55% учасників схильні до євроінтеграції, 33% не підтримують обидва союзи, 11% громадян за Євразійський союз, а 6% не змогли обрати з-поміж двох об'єднань [2].

Цікаво, що таке питання зазначені аналітичні центри ставили щороку, починаючи з 2010 року. Тенденція є наступною: до 2014 року більшість громадян підтримували євразійську інтеграцію, і кількість прихильників ЄС зростало кожного року, починаючи з 2014 року. Євразійський економічний союз, навпаки, втратив свою популярність серед громадян.

У 2018 році двома провідними незалежними аналітичними центрами – Центром європейських політичних досліджень у Брюсселі та Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій у Києві був опублікований посібник на тему «Поглиблення відносин між ЄС та Україною: що, чому і як?» [3]. Посібник пояснює зміст Угоди про асоціацію з ЄС, що включає положення щодо Поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, щоб це було зрозуміло усім громадянам [4]. Посібник, до речі, входить до трилогії, що розглядає прийняті Угоди між ЄС, з однієї сторони, і Грузією, Молдовою та Україною - з іншої.

З 2016 року функціонує Українська лабораторія в Брюсселі, що засідає кожного року. Це така собі платформа для обговорення питань, що сприятимуть євроінтеграції України. Участь у заході беруть вищі посадові особи з ЄС та України, експерти з провідних незалежних аналітичних центрів, представники бізнес-компаній та ЗМІ [2].

28 лютого 2018 року відбулося третє засідання Української Лабораторії в Європейському парламенті в рамках засідання делегації Європарламенту до Парламентського комітету асоціації ЄС-Україна [1]. Форум був присвячений дискусії про майбутні відносини України-ЄС та перспективам вступу України в ЄС. На заході були присутні понад 180 учасників, серед яких представники України, ЄС та країн-членів ЄС, депутати Європарламенту, представники експертних кіл незалежних європейських та українських центрів, представники мас-медіа. Обговорення було навколо документу «Відносини Україна-ЄС: Погляд за горизонт. Як ми бачимо майбутнє інтеграції?» [1]. Підбиваючи підсумок зустрічі, можна сказати, що більшість учасників поділяють таку думку: Україна на правильному шляху, і хоча нам потрібно докласти величезні зусилля і провести безліч реформ, у майбутньому наша держава має перспективи офіційно бути частинкою Європи. На засіданні Української

Лабораторії обговорювались сфери співпраці України з ЄС, що сприятимуть ефективній євроінтеграції.

Негативним моментом є те, що подія, на жаль, не набула широкого висвітлення у вітчизняних ЗМІ та соціальних медіа. Це значно зменшило кількість людей, які могли ознайомитися з результатами її роботи так би мовити «по гарячим слідам». Наявність матеріалів у відкритому доступі сприяє поширенню інформації про діяльність аналітичних центрів у напрямку дослідження євроінтеграції України, а також реальних дій влади в цьому напрямку, невідомих широкому загалу.

Отже, можна зробити висновок, що Офіс зв'язку аналітичних центрів у Брюсселі відіграє важливу роль не лише у сприянні процесу євроінтеграції України, а й дає можливість українському суспільству бути почутим у Брюсселі, мати голос в ЄС. Це також актуалізує, стимулює та підвищує ефективність роботи українських «мозкових центрів», які вже декілька років досліджують проблему відносин України-ЄС.

Список джерел та використаної літератури:

1. Відносини Україна –ЄС: погляд за горизонт. Як ми бачимо майбутнє європейської інтеграції. Українська Лабораторія в Брюсселі 27 лютого 2018 року: яке майбутнє відносин Україна-ЄС (27 лютого 2018 року, м. Київ). URL: <https://ukraine-office.eu/brussels-ukrainelab-2018-27-february-2018-what-future-for-eu-ukraine-relations/> (дата звернення: 27.02.2019).
2. Офіс зв'язку українських аналітичних центрів у Брюсселі [офіційний сайт] URL: <https://ukraine-office.eu/> (дата звернення 17.03.2019).
3. Поглиблення відносин між ЄС та Україною: що, чому і як? Центр європейських політичних досліджень (CEPS), Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД). Київ: Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, 2018. 267 с.
4. Угода про асоціацію України з ЄС від 27 червня 2014 року. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (дата звернення: 17.03.2019).
5. Фонд «Демократичні ініціативи» ім. І. Кучеріва [офіційний сайт] URL: <https://dif.org.ua/> (дата звернення 17.03.2019).
6. Weaver R. K. The Changing World of Think Tanks. *Political Science and politics*. September 1989. P. 563-578.

Шевченко Анастасія

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ: ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ТА ЕВОЛЮЦІЇ

Автором розкриваються особливості становлення та еволюції європейського вектору зовнішньої політики Великої Британії в історичній